

Stichting Graven en Verhalen

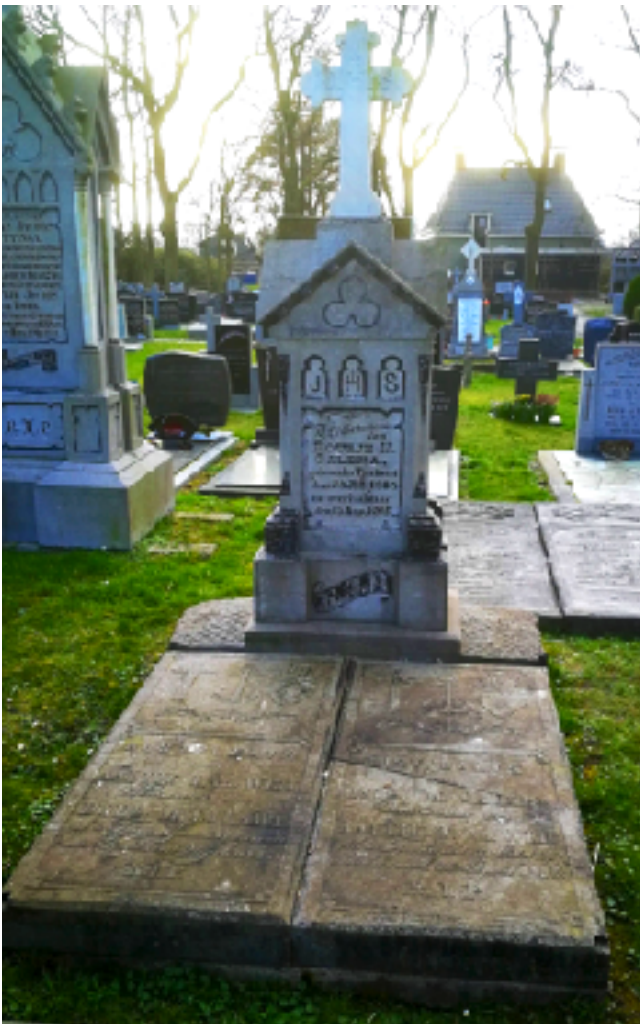
De wezen van IJsbrand en Aaltsje.

Beste familieleden, kleinkinderen en achterkleinkinderen van 'de wezen'

De Stichting Graven en Verhalen vraagt van elk van u een bijdrage van ongeveer 50 € voor het behoud van het grafmonument in Blauwhuis voor twee heel bijzondere voorouders: **IJsbrand Galama en Aaltje van der Wey**. Zij stierven jong en lieten een groot en jong gezin na: de wezen van IJsbrand en Aaltsje. Het gezin kon door een bijzondere inspanning bij elkaar blijven. Aan het einde van deze brief staat hoe u kunt bijdragen aan deze erezaak.

Op het mooie kerkhof in Blauwhuis staat op perk 1, linie 3, nummer 4 en 5 een bijzonder grafmonument. Het dateert uit 1886. Onder het monument rusten Ysbrand Galama (1847 - 1886) en Aaltje van der Wey (1852 - 1885). Ook hun dochter

Baukje is hier op negentienjarige leeftijd te ruste gelegd (1902). Aan de zijkant is er nog een lief klein gedenksteentje voor kleindochtertje, Regina Baukje, dat in 1910 slechts dertien dagen oud mocht worden. Ze werd dus bij haar grootouders en haar tante begraven. Het grafmonument bestaat in feite uit vier graftekens: twee liggende zerken voor Ysbrand (r)

en Aaltje (l), een zuil met een wit kruis voor Baukje en een kindersteentje voor de kleine Regina (beneden aan de linkerzijde van de zuil).

Ieder die in deze twee graven onder dit monument rust is dus zeer jong gestorven. Er schuilt veel tragiek onder deze stenen! Maar er is ook een herinnering aan liefde en solidariteit.

Ysbrand en Aaltje zijn jong gestorven. Ysbrand was ziekelijk en astmatisch. Aaltsje is er na de geboorte van haar zevende kind, Jan, niet meer boven op gekomen. Ze voelde haar einde naderen en beseftte dat ook haar man Ysbrand niet lang meer te leven had. Ze heeft veel moeite gedaan om hun kinderen bij elkaar te laten blijven in het ouderlijk huis, Senserhûs aan de Hemdyk tussen Tjerkwerd en Blauwhuis. Aaltje was zelf een weeskind en werd in haar jeugd gescheiden van haar enige broer Rients. Op haar verzoek zorgden de ouders van IJsbrand dat de kinderen als gezin bij elkaar konden blijven. Met deze geruststelling stierf Aaltsje vijf maanden na de geboorte van de kleine Jan (25 juli 1885) en negen maanden later (15 april 1886) overleed ook IJsbrand. De oudste, Regina, was dertien jaar. Pake Michiel Ysbrands Galama en Beppe Elisabeth van den Oever trokken zich het lot van de kinderen erg aan. Jacob -een broer van vader IJsbrand, en Rients -de broer van moeder Aaltsje, namen de voogdij op zich. De kinderen kregen in de familie en in Blauwhuis steeds de toevoeging 'van de wezen'.

In 1902 overleed Boukje 'van de wezen', ze was negentien jaar. In de inventarislijst van haar nalatenschap wordt vermeld: "De klederen en lijfdracht etcetera der erflaatster zijn vernietigd wegens besmettelijke ziekte waaraan zij is overleden". Vermoedelijk stierf ze aan tuberculose. Boukje werd begraven in het graf bij haar ouders. In 1910 werd kleindochtertje Regina, kindje van dochter Agatha en Durk Kramer, bij haar tante en haar grootouders begraven. Ze was maar dertien dagen oud. Ruim een eeuw geleden kende het leven nog de veelvuldige felle en schrille kleuren van geboorte en dood.

Het gezin van IJsbrand Galama (1847–1886) en Aaltsje van der Weij (1852-1885) is door een dubbelhuwelijk op een bijzondere manier langs de vrouwelijke lijn met de Kramer-familie verbonden: twee zussen Galama trouwden met twee broers Kramer. Ook zijn Ysbrand en Aaltsje de voorouders van een belangrijke tak in de Galama-familie.

De wezen.

Ysbrand en Aaltsje kregen zeven kinderen: Regina, Elisabeth, Michiel, Agatha (Akke), Taeke, Boukje en Jan.

Regina trouwde met Meindert van den Berg, timmerman, kastelein, hotelhouder (o.a. hotel Wiebes te Bolsward). Regina e stierf op 35 jarige leeftijd in 1909, drie kinderen waarvan alleen Wiebe de volwassen leeftijd bereikte. Meindert hertrouwde met Veronica Brand. Weinig verder bekend.

Michiel werd boer op Senserhûs te Tjerkwerd, huwt Catharina Rypkema. Zij kregen tien kinderen: *IJsbrand* -internist in Tilburg en later Zaandam, *Joop* -pastoor van o.a. Roodhuis, *Taeke* -boer in de Wieringermeer, *Menno* -boer op Senserhûs, *Jan* -boer te Zuidhorne, *Sake* -monteur en wereldreiziger, *Agatha (Zus)* -gehuwd met Johan Mulder van wasserij Florence en later burgemeester, *Alida* -leidster thuiszorg, *Beth* -kloosterzuster en *Griet* -verpleegkundige. Michiel en Catharine hadden 46 kleinkinderen, waarvan er dertien zijn overleden.

Taeke: priester, Sneek, Lemmer, Deurningen, Arnhem ('heerroom Taeke')

Boukje: werd 19 jaar (1902) en is bij Ysbrand en Aaltje begraven.

IJbrand van der Galama (1.11.13.)

Jan: de zeer anti-Duitse pastoor in 's Heerenberg. Hij stierf in 1942 te Dachau. Titus Brandsma arriveerde in Dachau één dag voordat Jan overleed. Het leven van Jan en zijn beide kapelaans Hegge en van Rooijen is beschreven door W. Ramaekers OSB in het boek 'Martelaren van 's Heerenberg'.

Aaltje van der Wij (1.11.13.)

De kinderen van IJbrand en Aaltje (1.11.13.). V.l.n.v. Agatha, Elisabeth, Michiel, Baukje, Regina, Taeke en Jan. Op het tafeltje de portretten van IJbrand en Aaltje.

De beide zussen **Elisabeth** (1875–1920, 45 jaar) en **Agatha** (Akke) (1879–1950, 70 jaar) trouwden met de broers respectievelijk *Mebius Kramer* (1872–1943, 71 jaar, 10 kinderen, 22 kleinkinderen, M-tak) en *Durk Kramer* (1868–1941, 73 jaar, 6 kinderen, 28 kleinkinderen, D-tak). Mebius hertrouwde met Petronella Albada-Jelgersma. Door dit dubbelhuwelijk, twee zussen Galema getrouwd met twee broers Kramer, is er een speciale relatie met de Kramer-familie langs de vrouwelijke lijn.

Ysbrand en Aaltje staan in de de M-tak en de D-tak van de Kramer-stamboom dus op hetzelfde niveau als Frans Kramer en Siebrichje Brandsma van Kubaard. Bovendien: Ysbrand en Aaltsje waren veehouder op Senserhûs te Tjerkwerd en Senserhûs speelt in deze tak van de Galama-familie een vergelijkbare rol als Kubaard bij de Kramers.

De Stichting Graven en Verhalen.

De stichting heeft als doel het behoud van graven van personen uit families die geworteld zijn in Friesland en die vanwege hun ouderdom of om historisch, cultureel of maatschappelijk belang behouden dienen te blijven. Ook het behoud van verhalen, stambomen en archivalia behoort tot de doelstelling. Naast algemene middelen beheert de stichting ook bijzondere fondsen per behouden graf. De stichting heeft de ANBI-status cultureel.

Het grafmonument.

Het grafmonument verkeert in redelijke staat. De liggende zerken moeten goed schoongeborsteld worden om algen en mossen te verwijderen en de belettering moet opnieuw worden geschilderd. Er loopt een barst door de steen van IJsbrand maar dat lijkt voorlopig geen echt bezwaar. De graven zijn lang onderhouden door de Galama's, deels ook door de Kramers, laatstelijk vanaf 2000 tot 2030 door Jan Rein Galama. Maar onderhoud en grafrechten kunnen niet langer op enkele schouders rusten. De *Stichting Graven en Verhalen* heeft in 2019 vastgesteld dat het behoud dit grafmonument binnen haar doelstelling valt: er is een cultuurhistorisch belang, er is een waardevol grafmonument en er zijn verhalen over hen die er rusten. Het bestuur stelt als voorwaarde dat de uitgebreide families Kramer en Galama voldoende geld willen geven, om het behoud te kunnen garanderen. De stichting richt zich op het behoud voor een langere periode, voorlopig is er gerekend tot **2050**. We schatten dat daarvoor een bedrag van 4000 € nodig zal zijn (voor herstel, onderhoud en grafrechten).

De zorg voor graven en grafmonumenten wordt door de Stichting gerealiseerd vanuit 'bijzondere fondsen'. Voor het behoud van het grafteken voor Ysbrand en Aaltje wordt nu een bijzonder fonds ingesteld (fonds YMG-ATW). We vragen een bijdrage voor dit bijzondere fonds van de *kleinkinderen en de achterkleinkinderen van de wezen* van IJsbrand en Aaltje: de tak van Elisabeth (Kramers M-tak), van Michiel (Galama's) en van Agatha (Kramers, D-tak). Als bijna iedereen een bijdrage levert van circa 50€ (studerenden half geld) dan halen we ons doel. De Stichting neemt dan de zorg op zich voor behoud en onderhoud. `Uiteraard is een royale bijdrage zeer welkom. We moeten met zijn allen onze schouders hier onder zetten! Het is morele plicht maar ook een erezaak.

Een bescheiden verkenning door Jan-Rein Galama (1.14.66 familieboek GenG) en Mebius Kramer (M08.01 GenV) leerde dat er waarschijnlijk voldoende bereidheid bestaat om bij te dragen. Bij succes volgt uiteraard verantwoording op website en familiebericht. Als we ons doel onverhoopt toch niet halen dan wordt ieders bijdrage terugbetaald.

HOE KAN IK BIJDAGEN?

Stort een bijdrage van 50€ (meer kan ook!) op onderstaand banknummer.

Banknummer

NL76 RABO 0397 7810 40

ten name van : Graven en Verhalen te Blauwhuis

onder vermelding van: **YenA** en indien gewenst uw naam.

Giften aan de Stichting Graven en Verhalen zijn voor 125% aftrekbaar van de belasting (ANBI-cultureel). Dit is een extra aansporing voor een royale bijdrage (er geldt een drempel).

ZEGT HET VOORT.

Bronnen:

Joseph Galema: Kroniek Kramer Kubaard
Gerard Galema: Familieboek Galema-Galama
W Ramaekers OSB: Martelaren van 's Heerenberg

www.gravenenverhalen.nl

<http://www.gravenenverhalen.nl/genealogy/surnames.php>

http://www.gravenenverhalen.nl/?page_id=1353

<http://galamas.nl/hfdalgemeen>

<http://galamas.nl/hfdstamboom>

De voortgang van deze actie is hier [hier](#) te zien.

(zondag: http://www.gravenenverhalen.nl/?page_id=4192)